

VỤ KHỦNG BỐ NƯỚC ANH 7/7 VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ BẢO HIỂM RỦI RO KHỦNG BỐ

Những vụ đánh bom tại 4 trong số những nhà ga đông nhất của London và trên 1 chiếc xe buýt đã làm khoảng 50 người thiệt mạng và hơn 700 người bị thương. Đối với một số người, cú sốc này sẽ còn dai dẳng suốt cuộc đời họ. Nhưng đối với một số người khác, đây không phải là lần đầu tiên xảy ra những sự việc kinh hoàng như vậy.

Ngày 29/4/1992 tổ chức Quân đội cộng hoà Ailen (IRA) đã đặt bom trên một chiếc xe tải bên ngoài Sở giao dịch Baltic. Ngôi nhà này là trụ sở của nguồn cung cấp thông tin thị trường hàng hải độc lập duy nhất trên thế giới phục vụ cho các giao dịch thương mại và các hợp đồng phát sinh, và là một bộ phận quan trọng của ngành hàng hải nước Anh. Vụ đánh bom đã gây thiệt hại lớn cho toà nhà trước đó đã tồn tại qua 2 cuộc chiến tranh thế giới.

Những cơ quan đóng trong và xung quanh toà nhà này đã phải tạm thời chuyển đi nơi khác cho tới ngày 5/4/1993 khi toà nhà được sửa chữa xong. Hoạt động bình thường được khôi phục lại chỉ vãn vẹn 15 ngày sau khi công việc sửa chữa hoàn tất, một

quả bom thứ 2 của IRA đã nổ ở khu vực gần đó và cũng gây thiệt hại không khác gì lần trước.

Ngày 24/4/1993, một vụ đánh bom lớn đã nổ ra ở trung tâm London, làm 1 người thiệt mạng và hơn 40 người bị thương. Vụ nổ đã gây chấn động nhiều toà nhà và làm vỡ các cửa kính. Một nhà thờ bị sập hoàn toàn, một nhà thờ khác bị thiệt hại nặng và ga tàu điện ngầm Liverpool bị phá huỷ.

Trong cả 2 vụ khủng bố trên, chi phí cho việc khôi phục và xây dựng lại các toà nhà là rất lớn. Nhiều toà nhà của các công ty bảo hiểm cũng nằm trong số bị

hư hại, trong đó có toà nhà của Willis và của Commercial Union trước đây. Chi phí cho việc phá dỡ toà nhà Sở giao dịch Baltic cũ đã hết 4 triệu bảng, trong khi chi phí cho việc sửa chữa hư hại ở phố Liverpool và khu vực lân cận ước tính khoảng 1 tỷ bảng. Đây chỉ là những con số trong phạm vi hẹp, những thiệt hại nhỏ của các tổ chức thương mại khác, xe cộ và tài sản còn khiến chi phí tăng cao hơn nữa.

Đây là 2 vụ khủng bố nghiêm trọng nhất, song không phải là duy nhất. Chúng mở đầu cho một loạt các vụ đánh bom khác trong khoảng thời gian này,

BẢO HIỂM - TÁI BẢO HIỂM THẾ GIỚI

Vụ đánh bom khủng bố tại toà nhà sở giao dịch Baltic do tổ chức Quân đội cộng hoà ai len (IRA) thực hiện ngày 29/4/1992

hiều vụ xảy ra ở trung tâm tài chính của thành phố và đều gây ra thiệt hại và chi phí khủng khiếp.

Bảo hiểm đóng vai trò quan trọng

Việc đáp ứng những chi phí như vậy mà không có sự trợ giúp của bảo hiểm là không thể thực hiện được và nhiều tổ chức có thể bị xoá sổ sau những sự kiện như thế. Mặc dù theo quan điểm của nhiều người, vụ tấn công khủng

bố mới đây nhất chỉ là vấn đề “khi nào xảy ra” chứ không phải là “nếu có xảy ra”, chi phí khổng lồ cho việc sửa chữa, xây dựng lại và nhiều loại chi phí khác vẫn không thể nào dự liệu được trong phạm vi một tổ chức, do đó việc mua bảo hiểm là cần thiết.

Từ trước đến nay, các công ty, nhà máy, các toà nhà văn phòng, cơ sở công nghiệp và nhiều tổ chức khác đều mua bảo hiểm khủng bố tại các công ty bảo hiểm, và các công ty này chuyển

nhượng một phần rủi ro cho các công ty tái bảo hiểm. Đây là một cách làm phổ biến và những công ty như Munich Re hay Swiss Re thường nhận lại một phần các rủi ro này từ các công ty bảo hiểm truyền thống.

Song những vụ khủng bố kinh hoàng vào đầu những năm 1990 đã khiến việc cung cấp bảo hiểm rủi ro khủng bố như trên bị ngừng lại. Các nhà tái bảo hiểm không muốn nhận những rủi ro như thế nữa, và do vậy các nhà bảo hiểm cũng phải ngừng bảo hiểm rủi ro khủng bố cho các tài sản doanh nghiệp. Không lâu sau đó, thị trường hầu như ngừng hẳn việc nhận bảo hiểm cho các thiệt hại do hành vi khủng bố vượt quá 100.000 bảng.

Trong quãng thời gian đó, không một tổ chức nào được bảo hiểm trước rủi ro khủng bố. Và đây là một khoảng thời gian đầy lo sợ của các cơ sở kinh doanh vì họ không thể yên tâm làm ăn nếu không được bảo hiểm trước rủi ro khủng bố. Hoạt động đầu tư của các nước trên thế giới vào thị trường Anh bị suy giảm đáng kể.

Giải pháp duy nhất

Giải pháp duy nhất lúc đó là việc thành lập Pool Re, một công ty bảo hiểm tương hỗ thuộc Chính phủ, các nhiệm vụ nhận tái bảo hiểm rủi ro khủng bố từ các công ty bảo hiểm. Mục đích của Pool Re là cung cấp tái bảo hiểm bảo vệ với chi phí hợp lý cho các thiệt hại tài sản của nước Anh để đảm bảo:

- 1/ đạt được mức độ công bằng hợp lý trong đối xử và đóng góp của các công ty bảo hiểm

2/ hoạt động của nó không quá cản trở các công ty tái bảo hiểm thương mại trong việc tham gia vào thị trường bảo hiểm rủi ro khủng bố

3/ đạt được sự cân bằng lợi ích giữa những người gánh chịu rủi ro tài chính, nhất là người bảo hiểm, các thành viên và những người đóng thuế.

Việc tham gia của các công ty bảo hiểm Anh là hoàn toàn tự nguyện. Cách làm này đã được đánh giá cao và xem xét áp dụng ở một số quốc gia khác. Việc chính phủ nhận bảo hiểm cho những tổn thất do hành vi khủng bố đã tạo ra một cuộc cách mạng trong việc bảo hiểm rủi ro khủng bố.

Ngay từ đầu, những thiệt hại do khủng bố vượt quá 100.000 bảng Anh của các tòa nhà, tài sản, và thiệt hại gián đoạn kinh doanh được chuyển sang cho Pool Re, với một mức phí tái bảo hiểm hợp lý. Chính phủ sẽ hỗ trợ cho những trường hợp bồi thường vượt quá khả năng của Pool Re, đồng thời có kế hoạch để đảm bảo rằng việc hỗ trợ đó sẽ được hoàn trả và người đóng thuế không bị ảnh hưởng về lâu dài. Do đó, các công ty bảo hiểm

có thể nhận bảo hiểm với hạn mức trách nhiệm cao hơn cho các rủi ro khủng bố và sau đó tái cho Pool Re.

Tiếp tục cải tiến

Cơ chế tái bảo hiểm của Pool Re đã có nhiều thay đổi qua các năm theo những thay đổi và yêu cầu của thị trường. Ban đầu, Pool Re chỉ bảo hiểm cho rủi ro cháy nổ, nhưng sau vụ khủng bố 11/9 - không phải là cháy hay nổ - người ta đã thấy có nhiều khe hở.

Do đó đại diện của các tập đoàn lớn đã thương thảo với nhau để đưa ra thoả thuận về các giải pháp nhằm đáp ứng những đòi hỏi và thay đổi của thị trường.

Sự kiện 11/9 đã chứng tỏ rằng các tổ chức khủng bố có thể vượt ra ngoài những phương pháp tấn công thông thường là gây cháy và nổ. Do đó, Pool Re đã mở rộng phạm vi bảo hiểm là bảo hiểm cho tất cả các thiệt hại tài sản và gián đoạn kinh doanh sau đó do mọi nguyên nhân rủi ro.

Mức giữ lại của các công ty mua tái bảo hiểm từ Pool Re trước đây là 100.000 bảng trên một đầu dịch vụ. Mức giữ lại tối đa

của họ trong năm 2005 là 75 triệu bảng cho 1 sự kiện và 150 triệu bảng một năm.

Không thể đánh giá chính xác chi phí cho một khiếu nại về tổn thất do khủng bố, thiệt hại chủ yếu là của tòa nhà, hư hỏng các tài sản bên trong như thảm, tài liệu, các đồ mỹ thuật và đồ đạc. Thiệt hại gián đoạn kinh doanh còn khó xác định hơn vì nó còn ảnh hưởng lâu dài đến hoạt động của công ty.

Việc thành lập Pool Re đã đạt được sự đồng thuận của tất cả các công ty bảo hiểm. Vai trò và trách nhiệm đã được xác định, và các bên tham gia vào việc giải quyết bồi thường sau mỗi vụ tấn công đều biết rõ trách nhiệm của mình.

Những vụ tấn công khủng bố ngày 7/7 năm nay càng nhấn mạnh hơn tầm quan trọng của Pool Re trong việc đảm bảo ổn định kinh doanh cho các doanh nghiệp. ■

(Theo Reinsurance 9/2005)

